

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

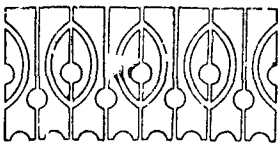
Organ al Uniunii Generale a Notarilor
Comunali și Cercuali
din România

CUPRINSUL:

1. Spre o viață nouă, de: Notarul Nicolae Ghiurgiu
2. Părerii, de: Virgil Ionescu Dârzeu, Director Min. de Interne
3. Greva advocaților, de: Dr. A. V.
4. Notarii comunali, de: Gheorgiu Chendi
5. Vis . . . , de: Un notar de pe Câmpie
6. Adunarea materialului pentru combaterea lipsurilor constatate la aplicarea ordonanțelor, legilor și regulamentelor
7. Informațiuni
8. Legea pentru alcătuirea și reparațiia fondului județean și comunal
9. Rezumate de Jurisprudența
10. Publicațiuni

Apare în 1 și 15
a fiecărei luni.

MANUSCRISELE
se primesc până în 10 și 25
a luni și nu se înapoiază

ABONAMENTUL:
Pe 1 an 200 Lei
Pe 1/2 an 100 Lei

ADRESA:

Notariatul — Primăria

p. u. _____

județul: _____

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele Uniunii notari-
lor profesor al școlii de notari, Lugoj.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Spre o viață nouă.

Fapt constatat: ne place să ne înjurăm unii pe alții și să ne vorbim de rău, iar dacă avem un codru de pâine mai puțin, să invidiem pe cei, ce au mai mult, ori având din belșug — să aruncăm flegma: „Treaba voastră. Dacă va fi bine, mai stau, dacă nu, . . . plec la pensie sau director la cutare bancă.”

Frânturi de gânduri, vorbe și sentimente ale notarilor de astăzi, căci de ei vorbesc, de notarii administrației comunelor rurale.

Și iată-ne intrați într'un an nou, cu oameni noi, cu planuri noi îmbrăcați în paragrafii legii, ce și ea este nouă. Lege, pe care o așteptăm de atâția ani, cu atâta dor și care a venit, căci trebuia să vină.

Cum este aceasta lege, s'a spus și se vor mai spune multe. Să judecăm însă, ce-am făcut noi, pentru ca să putem ajunge până aci?

Mult, vor zice unii. Nimic vor zice alții. Și vor avea și unii și alții dreptate. Dar — dacă nu am făcut nimic — rău am făcut, or dacă am făcut mult, în nici un caz nu am făcut destul și atât, cât trebuia să facem. Am alergat părțile, am făcut tot felul de hârtii și am făcut atâtea memorii, cari — poate — au fost citite, poate — multe au rămas necitite, sau în cazul cel mai fericit — au fost consumate ca un dizerbabil bun de a aduce un somn ușor și tînit după o masă copioasă.

Nu este însă nici locul și nici timpul potrivit de a judeca buna sau reaua credință a oamenilor de bine sau a celor păcătoși, nici de a încărca un cap cu lauri, iar de-asupra altuia să atîrnăm sabia lui Damocle. Vorbim în general de toți notarii și de o întreagă tagmă, căci dacă suntem buni, buni suntem cu toții, sau răi fiind — suntem răi cu toții și fără excepții.

Marele păcat al tagmei notariale consistă însă în altceva și eacă acest păcat este atât de mare și — pentru notari din Ardeal — trebuie judecat de atare, nu poate fi văzut și judecat prin aceeași prismă față de colegii vechiului regat, cari nu aveau nici trecutul, nici situația noastră și nici organizații nu erau ca noi.

Păcatul este al nostru, al notarilor ardeleni — în primul rând — căroră ne fusese scrisă o altă soartă, o altă viață și căroră nu ne trecuse prin gând, că legile se făuresc în parlament și că — dacă copilul flămând fiind, plânge mai cu dinadinsul, când își vede mama — și noi trebuia să plângem acolo, unde se făurea o lege, de care atârna viitorul nostru și cu atât al nostru, cât al comunelor ce ne erau îndreptate și cari trebuiau să ne fie scumpe și a căror viitor trebuia să ne intereseze — dacă ne înțelegem cu adevărat meseria — mai mult chiar, decât propriul nostru viitor.

Cert este însă, că la acest lucru nu ne-am gândit, am judecat foarte puțin asupra lui și dacă — da — atunci un număr foarte restrâns dintre noi și într'un mod foarte timid.

Să fim drekți. Era în anul 1919. Toată lumea mișca, fiecare căuta să se impună, să-și aibe rostul său, fiecare bătea, la porțile intrării spre o nouă viață, spre o căpătuire, spre o zi mai ticnită — în țara, pe care o dorisem, pe care o visasem și despre care știam, că florile îi sunt mai parfumate, iar soarele mai cald și glia ei ne este soră.

Toată suflarea — dela palmaș până la cel din urmă profesionist își căuta reprezentanții, pe cari să și-i trimită în parlament. Toți fierarii, toți cărbunarii aveau un interpret al durerilor și un apărător al drepturilor lor în sfatul țării.

Notarii? . . . Nici unul . . . Nu, și nici nu

au încercat măcar, pentru a avea cel puțin mângăerea unei încercări nereușite. Dar, cine știe, dacă nu reușeam, or dacă am fi căzut, căderea în nici un caz nu ar fi fost o cădere rușinoasă. Și ori cât am fost de răi, dar — poate azi — am fi mai buni. Am fi avut și noi pe cineva, ar fi fost rostit și pentru noi un cuvânt din inimă în fața celor mari, nu ar fi trebuit cerșit cuvântul nimenuia, cuvânt — care poate nu era întotdeauna sincer, — sau dacă era, nu putea avea efectul, pe care l-ar fi putut avea acel al deputatului — notar, al notarului zdrobit și chinuit și batjocorit — în ce avea mai drag, — al notarului regimului trecut și al notarului „mașină” din zilele noastre.

Ar fi fost notarul, ce și-ar fi dus întreg trecutul zbuciumat în sfatul țării, ar fi fost notarul, care ar fi ridicat vâlul de pe întreaga administrație dela țară — administrație așa cum este și nu cum și-o inchipue cei mulți — și ar mai fi fost notarul, ce putea arăta aleșilor țării, că acest muncitor în ogorul administrației ardelenne este altfel, decum îl crede și îl știe lumea: — că astăzi nu mai trăește: „Domnul Notar” și nici „Peleskei notarius” și ar mai fi putut face dovada, că după țiganul anecdotelor nu urmează imediat notarul, iar tipii de notari ai literaturii românești pot fi cel mult figuri culese din lumea fanteziei.

Notarul intrat în parlament ca deputat — ar fi vorbit cu întreg elanul unui suflet neindreptățit și-ar fi putut striga în sfatul țării: „Nu, notarul nu este scribul, pe care îl credeți d-voastră, pe care îl disconsiderați și pe care l-ați disconsiderat mereu. Nu este cartoforul și buclucașul satelor și prin urmare nu-l puneți alături de jandarm. Notarul este și el un intelectual al satelor, a muncit și el pentru propășirea culturală a celor, ce au stat atâtea sute de ani în robie — dacă nu mai mult, dar cel puțin atât cât preotul și învățătorul aceluiaș sat.”

Așa ar fi vorbit în parlament notarul și ar fi trebuit să vorbească așa: odată, de două ori, de zeci de ori și ar fi fost ascultat, ar fi fost recunoscută marea nedreptate, ce se face acestor oameni și sfidarea lor, de câte ori numai se nimereste ocazia. — Da, căci — dacă este o serbare în comună, pentru care notarul a jertfit trup și suflet, dacă se face ceva bun din inițiativa și sârgul acestui slujbaș comunal, — meritul este al ori căruia, numai al notarului să nu fie. De câte ori nu citim la gazetă scrise de cutare sau cutare satelit: „Domnu părinte A. și domnu învățător B. a făcut, a jertfit, a muncit, să ne trăească.”

„Amin” — zicem și noi și foarte frumos. Dar notarul? El nu a făcut nimic, el a dormit? Când a fost vorba de repararea școlii, notarul nu a contribuit cu munca lui la încasarea cheltuielilor? Când s'a zugrăvit și reparat biserica — notarul nu a făcut nimic? Sau nu a făcut același lucru ca și la școală? Și dacă da, de ce acest funcționar este mort, nebăgat în seamă și stigmatizat lepros al vieții sociale dela sate? Căci școala lui, învățătura lui și cunoștințele, pe cari le are, îi dau dreptul să stea alături de ori care preot și ori care învățător, pentru ca să nu mai vorbim de ceilalți cărturari dela sate. De ce să nu i se spună și acestui om-o singură vorbă bună măcar?

Și cine ar fi putut ridica cuvânt mai competent în sfatul țării — la dezbaterile legii de unificare administrativă — cine altul decât notarul, care a îmbătrânit în legi și paragrafi și care zi cu zi își fărâmițește vloga în administrarea bunului comun și organizarea satelor? Nimeni, nimeni altul...

De aceia azi să nu îmbrăcăm haină ceruită și să nu ridicăm ponos în contra nimănuia. Pe nimenia să nu invinuiim și cu atât mai puțin pe legiuitor, căci ar trebui să fim lipsiți de modestie, dacă am aștepta să ni se facă plocon câteva scaune de deputat. Vina, vina cea mare noi înșine o purtăm, căci trecuse 1919, veniseră alte alegeri și se întâmplase, ca un coleg să arunce chiar vorba: „Mă, ce-ar fi, dacă ne-am trimite și noi deputatul nostru în Casa țării?” Și nefericitul a fost rău înțeles, colegii față de cari se destăinuise — mijeau a batjocoră și ani au trecut de atunci, dar zeflemelele cu tăișul lor de cuțit nu mai încetau pe socoteala notarului, care a avut curajul convingerei.

Vor riposta și astăzi unii: „Nu se poate. Pentru ca notarul să fie deputat, trebuie să-și dea dimisia și ajunge în încurcătură. Se prea poate, să nu fie ales și reprimirea lui în slujbă va merge greu și omul rămâne pe drumuri.”

„Foarte adevărat” — zicem și noi, dar totuși nu este tocmai așa. Notarul, care își dă dimisia și-și părăsește slujba și liniștea casei, pentru a fi deputat, știe, pentru ce face această jertfă, căci jertfă este, iar ceilalți colegi sunt obligați să respecte acest sacrificiu, căci pentru ei — în primul rând — este făcut și colegul nereușit la scaunul de deputat și ajuns astfel pe drumuri — fără slujbă — nu trebuie uitat și lăsat să moară de foame. Fapta bună trebuie răsplătită cu altă faptă și mai bună. Până când își va găsi sau îi vom găsi o slujbă — ceilalți colegi sunt datorii, ca să-l ajute. Nu vă speriați

însă — fiind vorba de ajutorul buzunarului vostru — ci faceți socoteala: Notarii Ardealului — numai — jertfind de bună voe — zilnic — un Leu, câți Lei s'ar aduna și câți astfel de colegi ar putea trăi din acești Lei într'un an?

Puțină socoteală numai și veți vedea, că nu este imposibil, — fără să mai vorbim de acel zilnic Leu, care — de către cel ce îl dă — numai jertfă nu poate fi considerat, dar pentru cel care-l primește, este viața, este existența și este infimul dram de răsplată pentru încercarea lipsită de orgoliu — de a munci pentru întreaga tagmă notarială.

Cred însă, că nu ar fi nevoie de astfel de remedii, ci cu o vorbă bună și un cuvânt cum-pănit — cei mari și tari — de care depinde soarta noastră, vor găsi soluția fericită și — bătând la poarta lor — ne-ar recunoaște dreptul și ar admite, ca notarii să poată candida

pentru parlament — fără a le fi periclitată slujba.

De aceea să nu invinuiam pe nimenia, să ne punem cenuse pe cap și să inghițim hapul, așa după cum ne-a fost pus în față, căci vina noi suntem, cari ne-am cărait și ocărit unul pe altul fără convingeri și facem același lucru și astăzi, nu pentru că am fi răi și nici că doar am fi zavistnici, dar ne-am obicinuit așa din vremi bătrâne. Cum însă fiecare pacoste își are și partea ei bună, ne-am ales și noi cu o în-vățătură în plus. Or, aceasta să își aibe rostul său bine conturat și când va veni rândul, să ne folosim de ea — fără alt scop și fără alte intențiuni, decât pentru a ne putea croi și noi un drum nou — spre o viață nouă

Rovine în luna Februarie, 1926.

Notarul, Nicolae Giurgiu.

Părerii.

Pentru o bună conducere în treburile Statului, incontestabil contribuie mult, conducătorii cât mai intelectuali.

Pentru că numărul acestora să fie de ajuns de suficient se cer sacrificii de făcut, pe lângă cei ce vor ași complectă studiile, dar chiar și din partea Statului.

Sunt unele instituțiuni, cari au înțeles acest lucru, trimitând, anual, un număr de funcționari pentru complectările de studii, pe lângă instituțiile similare, din străinătate.

Ministerul de Război, trimite, regulat, anual, ofițeri capabili în Franța, Anglia, Italia și Germania, dând rezultate admirabile, prin faptul că sunt în imediată legătură cu cele mai actuale transformări, pe care ramurile de muncă ale acestui departament, le realizează.

Deasemenea o sumă de ingineri sunt trimiși în străinătate, pentru același scop.

Celelalte administrațiuni însă, nu au admis — din motive necunoscute încă — introducerea în bugetele respective a unei sume corespunzătoare întreținerii unui număr de funcționari pentru desăvârșirea cunoștințelor.

Nu se poate admite concepția economiilor bugetare, pentru că rezultatele ce s'ar obține prin trimiterea și inapoierea ca studiile implinite ale diversilor funcționari, ar aduce reale îmbunătățiri, prin aplicarea cunoștințelor căpătate, serviciilor unde funcționează.

Pentru siguranța, că acești funcționari vor aplica cunoștințele obținute din studii în străinătate, în funcțiunile, de unde au fost trimiși, Ministerele pot introduce, fie în legile lor organice, fie prin o modificare a legii

statutului funcționarilor publici, sau prin diverse dispozițiuni, cari ar asigura îndeplinirea acestei obligațiuni, termene — ani — pe care funcționarul va fi obligat și mai departe să-i servească instituțiunei, care l'a trimis pentru studii.

Ministerul de Interne, a încercat numai cu un singur funcționar, propunerea noastră și anume cu *Dr. Marin Vararu* pe când era administrator de plasă.

Rezultatul? Astăzi Dsa e membru în Consiliul superior administrativ, Profesor de drept administrativ la „Științele de Stat“ o instituție care va trece curând, între ramurile Universității și unde se predau aceleași studii ca și la facultatea de drept, și, candidat pentru docenți — Drept — la Universitatea din București.

Mai eloquent exemplu se poate?

Dar Dl. Vararu, întors doctor în drept dela Paris, n'a ignorat administrația de unde a plecat. S'a inapoiat la aceiași funcțiune, înaintând, numai prin merite.

De ce atunci, același Minister de Interne, care a încercat, reușit, odată să nu creeze obiceiul util, frumos și sănătos de a perpetua exemplul.

E în interesul statului, să se audă și păreriile noastre.

Sunt elementele bune, cari trimise în străinătate pentru studii, să se inapoiere și să facă să promoveze interesele instituțiunilor, în concertul evoluțiilor vremurilor.

După câte știm a avut un concediu pentru studii, conform art. 49 din regulamentul legii statutului funcționarilor publici și Dl Subprefect al județului Iași; Dl Marinciu Constantin.

Nu ne indoim că Ministerul de Interne, va soluționa favorabil cererea sa acordându-i concediul solicitat.

Imediat după război, o mare parte din buni funcționari, din motive pur economice, au renunțat cu mult regret, la funcțiunile, pe care le avea, căutânduși asigurarea existenței lor ca și a familiei: în alte instituții cari remunerau mai bine, serviciul prestat.

Din această cauză, golurile lăsate au fost resimțite multe vreme și se mai resimt, îngrijorând conducătorii cu răspundere, ai statului.

În lipsa acestora, s'a dat larg posibilitatea celor ce nu aveau studiile cerute pentru ocuparea diverselor funcțiuni înalte, creînduse o nouă tradiție, care ori cât s'ar documenta nu este în interesul unei instituțiuni.

Mai mult. Art 62 din legea Statutului funcționarilor publici din 1923, — pe care-l dau în întregime, zice:

Funcționarii aflați în serviciu la punerea în aplicare a acestui statut și care se găseau în funcțiune la 1916, chiar dacă nu au titluri de studii cerute, pot înainta până la gradul de director inclusiv.

Vrăsează sărăcia competențelor intelectuale care se resimte, se completează.

E un bine?

Eu cred că nu și iată de ce. Cei cari au studii universitare, există certitudinea că posedă pe lângă cunoștințele generale suficiente, dar și pe acele de specialitate; sigure indicii, că posesorul lor, e mai apt și mai maleabil tuturor inovațiilor ca și evoluțiilor pe care omenirea la încearcă.

Funcționarul, fără aceste titluri, va fi un perfect rutinar biroucrat, bune calități pentru menținerea lucrărilor, la zi, dar rele imposibilităților cerebrale, de-a se acomoda tuturor perfecțiunilor de cari vorbesc mai sus.

Că vor fi și excepțiuni, e sigur.

Dar cu flori izolate, nu se face primăvară, spune înțelepciunea proverbabilă

Să ne imaginăm o instituție, care are în fruntea ei, între conducători, numai absolvenți de opt clase liceale,

în cazul bun, sau de patru clase gimnaziale, în obicinuită situațiilor.

Cred că dela sine se înțelege, pericolul pe care instituția și Statul îl vor avea.

Art. 65 din aceeași lege spune că funcționarul demisionat, poate fi reprimat, dacă n'au trebuit cinci ani dela ieșirea lor din serviciu.

Cum însă, la demisionarea lui, vacanța s'a și completat, cererile vor fi numai înregistrate.

Pe baza primului articol din lege citat, funcționarii fără studii vor înainta automat.

Mai prevede art. 2 al. d. din lege „specialiștii străini“, cărora li se încredințează „vremelnic sau prin contract“ o funcțiune publică.

Din aceștia însă nu se va putea angaja, funcționarii obicinuiți pe carieră, neîntrunind condițiunile de care vorbeam mai sus, urmând a se avansa, automat din cei existenți.

Rămâne două soluțiuni de admis în această chestiune: a) sau să se revie asupra redactării art. 62 din legea asupra statutului funcționarilor publici, — bine înțeles, tot printr'o lege anulându-se partea finală al citatului articol: „chiar dacă nu au titluri, pot înainta „până la gradul de director inclusiv“ și încadrându-se în vacanțele ce se vor ivi, actuali funcționari din administrația exterioară asimilați cu funcțiunile din Minister, sau b) să se modifice — tot prin o lege — partea finală a art. 65 din aceeași lege și anume: „dacă n'au trecut 5 ani dela ieșirea lor“ prin o augmentare a anilor și'n loc de 5 să se adauge încă cinci să fie deci 10 ani dela ieșirea din serviciu, sau cum or fi și mai logic să se anuleze complet, acea parte finală citată a art. 65.

Vor putea, în asemenea condițiuni reveni toți cei buni dar cari au plecat după situații materiale mai bune, întremându-se organismul administrativ, de pierderea pricinuită prin plecarea lor, care oricât s'ar spune, s'a resimțit.

Virgil Ionescu Dârzeu.
Director Min. de Interne

GREVA ADVOCAȚILOR.

Depunerea pe biroul Camerii a proiectului de lege a timbrului a provocat mare îngrijorare nu numai în sânul juriștilor ci și în general al justițiabililor. Prin majorarea cautarea a taxei de timbru se îngreunează justițiabililor radicală dreptății și să dea prilej la volnicii și la aplicarea preceptului de înși face dreptate fie-care singur. Ne putem inchipim ce anargie, ar rezulta de aci și ce nesiguranță de drept s'ar crea în domeniul dreptului privat.

Față de pericolul ce amenință justiția și interesele justițiabililor primii, cari au dat semnalul de alarmă au

fost avocații, cari la hotărîrea Uniunii avocaților au recurs la ultima armă: greva.

Nu am insista prea mult asupra acestui eveniment, care interesează în primul rând justiția, dacă nu ar atinge două chestiuni de enormă importanță, cari ne privesc mai deaproape și pe noi. Anume din comunicatul comitetului de acțiune al barourilor în Ardeal și Banat, rezultă, că pe lângă cauza generală, care a determinat greva, avocații ardeleni și bănățeni au motive leante speciale, în altele: desființarea Sedriilor orfanale și înființarea instituțiunii portăreilor.

S'a demonstrat în repete rânduri atât în coloanele acestei reviste, cât și în aproape toate revistele de caracter administrativ nu numai de noi ci de specialiști recunoscuți din vechiul regat, cari au avut ocaziune să ocupe funcțiunei administrative în Ardeal și să cunoască această instituțiune — importantă și rezultatele minunate date de Sedriile orfanale, militându-se aprig pentru introducerea ei și în vechiul regat. — Dar iată în loc să se extindă această instituțiune pe țara întregă ne pomănim peste noapte cu suprimarea ei și în Ardeal.

Ce motive a putut determina desființarea sedriilor orfanale? Motive de economie la nici un caz nu, căci doar statul nu contribuia la susținerea lor cu nici un ban, fiind susținute de județ și orașe din bugetele proprii, — iar prin desființare nu s'a ecomisit nimic căci întreg personalul a trecut în bugetul statului — Scopuri de unificare nu servește căci fără unificarea legii tutelare și populare nu se realizează nici o unifirmitate în această materie. — Atunci să întrebăm care este cauza? Rămănem nedumeriți, stăpâniți de sentimentul ce cuprinde pe om atunci când vede cum dispăre ceva ce lasă un gol după sine.

Dacă nu în vedem ce cauze se sacrifică această instituțiune, consecințele funește apoi le vedem clar.

Știm că Sedriile orfanale exercitau și atribuțiuni juridice de exemplu aprobarea în numele minorilor a contractelor de adopțiune de cumpărare-vânzare, a moștenirilor, a gestiunilor tutorilor, fixarea penziunei alimentare etc. — Aceste atribuțiuni trec asupra secțiunii tutelare a tribunalelor, cari incontestabil le vor putea exercita în aceleași condițiuni ca sedriile orfanale — deși în lipsa de personal suficient, și versat în această materie chestiunile orfanale se vor rezolvi cu întârziere, iar interesele minorilor vor fi prejudiciate. Importanța Sedriilor orfanale n'a zăcut în exercitarea atribuțiunilor juridice, ci în rolul lor important ce l'au jucat în viața socială și economică a statului. Aceasta este golul ce-l lasă după sine și pierderea ireprosabilă ce o cauzează desființarea acestei instituțiuni.

Sedria orfanală a avut menirea frumoasă să înlocuiască iubirea și datoria unui părinte față de copiii săi să se îngrijască de cel abandonat să facă educația celui lipsit, să îndrume pe calea moralității pe cel căzut pe panta decadenței. Această oblăduire părintească cu care a ocrotit pe pupili din fașie până la emancipare, nu se vor putea înlocui cu nimic.

Dar datoria Sedriilor orfanale n'a fost numai îngrijirea, educația și supravegherea minosilor, preocuparea ei de căpetenie a fost conservarea averii acestora. — Activitatea desfășurată pe acest teren a dat roade atât îmbelșugată, încât a câștigat încrederea deplină a publicului, intrând în conștiința lui „masa orfanală“, — cum s'a popularizat această instituțiune, — cu cel mai sigur mijloc de conservare și fructificare a banilor sau

efectelor minorilor. — Grație acestui sistem Sedriile orfanale dispuneau de capitaluri considerabile, pe cari le acordau, ca împrumuturi pupulare, pe lângă condițiuni extrem de avantajoase, astfel că aceste împrumuturi cu scadență lungă și rate de amortizare mici serveau interese economice importante pentru existențele mici, în special pentru funcționari, care se foloșesc de ele sau pentru construcții de case sau pentru rambursarea unor datorii, ce apărau greu imobilele lor.

Ce s'a ales azi de aceasta instituțiune atât de importantă?

Dosarele cu acte și documente pe 21 ani, redactate până la 919 în limbă streină, s'au depozitat în arhivele tribunalelor și orie au fost date în primirea magistrăților, concrezuți cu conducerea secțiunilor tutelare, cari în majoritate ne cunoscând limba, în cari au fost redactate nu vor fi putea să se orienteze în ele. — Dar și acei, cari cunosc această limbă vor fi în imposibilitate fizică să se ocupe de aceste chestiuni, deoarece le va fi greu să se știe la curent cu cauzele noi, fiind cu totul exclus ca o singură secțiune a unui tribunal compusă din unu sau doi magistrați să fie locul la două sedrii orfanale (una județeană a altă orășenească) desființate fie-care cu câte un președinte mai mulți asesori, notari, jurisconsulți și numeros personal auxiliar. — Firesc era, ca la desființarea acestei instituțiuni întreg personalul să treacă la tribunal, urmând să funcționeze și pe mai departe în aceleași condițiuni și după aceleași norme schimbându-se numai numirea în „Secție tutelară“ și în cazul acestă s'ar fi păstrat continuitatea până la unificarea deplină a legiilor tutelare.

Dar ce se întâmplă? În loc să se utilizeze preșidenții și asesorii — cu toții licențiați în drept — să conducă rezorturile bine cunoscute, se înființează instituțiunea portăreilor, iar preșidenții și asesorii sedriilor orfanale se numesc cu toții de „portărei“. — Pe lângă atribuțiunile proprii portăreii i-au locul executorilor judecătorești și fac și pe înmănătorii citațiilor la judecată.

În Ardeal și Banat înmănuarea citațiilor și actelor judecătorești era reglementată p în art. de lege X din 1875, regulamentul Nr. 2036/1875 și ordonanța Ministerului justiției Nr. 21363/1880. Conform dispozițiunilor acestei legi înmănuarea actelor judiciare se face în orașe prin agenții de înmănare judecătorești, sau ai primăriei în comunele rurale de notarul comunal și agentul de înmănare comunal. Înmănuarea se face gratuit iar înmănătorii sunt rezponzabili pentru înmănuarea corectă atât pe cale disciplinară cât și penală, iar daunele cauzate părților se stabilesc și judecă de judecătoria respectivă. Corespondență dinte judecatorie și autoritățile de înmănare este scutită de porto postal. — Actele trebuiesc înmănuate imediat iar recipisa provăzută semnătură celui în drept și autentificarea notarului sau agentului de

înmânare, se restituie judecătorei în termen de cel mult 48 ore.

Prin acest sistem de înmânare citațiile și actele se înmânau repede, precis și lucru principal-gratuit. Azi ce se întâmplă? Citațiile nu se mai trimit prin acest mijloc de comunicație comod și practic ci prin portărei, cari trebuie să se deplaseze la reședința imprimăntului, adeseori — zeci de kilometri, ear citația nu se înmânează până nu se plătesc înainte cheltuelile de deplasare din partea reclamantului. — Ce e mai curios este faptul, că unii portărei — în lipsă de prac-

tică — au găsit cu cale să incaseze taxele, ca apoi citația s'o trimită spre înmânare prin postă notarilor.

Evident că introducerea portăreilor și aplicarea acestui sistem de înmânare enorm de greoi și costisitor îngreunează foarte mult mersul justiției și este de înțeles viul protest ce l-a stârnit în sânul avocaților, loviți și ei în exercitarea profesiei.

Din aceste motive privim cu simpație acțiunea barourilor avocaților ardeleni și bănățeni și sperăm că factorii chemați vor ști să aprecieze gravitatea ei luând măsurile necesare de sanare.

Dr. A. V.

NOTARII COMUNALI.

Intreaga structură a Statului, siguranța lui internă și externă, propășirea lui economică și culturală este depusă în mâinile funcționarilor. Inzadar cele mai perfecte legi, dacă acei, cari le execută, din vina lor, ori a Statului, nu pot, sau nu știu să le aplice în modul intenționat de legiuitor. Inzadar lucrează întreprinzătorii, fabricanții, negustorii, dacă bogățiile adunate de ei, pentru ei și pentru patrie, nu sunt sub paza sigură a unei administrații conștiințioase și pricepute. Tot scopul muncii depuse de națiunea întreagă e zădărnicit, dacă administrația Statului nu ște cum să asigure fructele acelei mncii.

Dar înfăptuirea administrației ideale nu depinde în primul loc de calitățile funcționarilor înalți. Din contră, tocmai acei funcționari asigură existența Statului, cari aplică legile în realitate, cari sunt în contract zilnic cu publicul și a căror muncă este sub controlul imediat al populației.

În țara noastră aproape toate legile se execută de către notarii comunali. Puterea Statului, menținerea și dezvoltarea independenței țării sunt garantate în cele din urmă prin activitatea notarilor comunali. În mâinile lor sunt depuse finanțele Statului, forța armatei, viața industrială și comercială, tot așa ca și siguranța averii

și vieții cetățenilor. Ei sunt deasemenea păzitorii ordinii legale, ei garantează conviețuirea și colaborarea pacinică a cetățenilor și numai munca lor cinstită apără societatea contra tendințelor subversive. Nici o altă funcțiune nu se poate asemui cu a lor; nici o altă funcțiune nu are o importanță așa de capitală și așa de decizivă pentru Stat și societate ca a lor.

De aceea notarilor comunali trebuie să li se dea autoritatea și prestigiul, care li-se cuvine în conformitate cu importanța muncii lor.

Independența morală și materială a notarilor comunali este o condițiune neapărată a propășirii naționale. Din nefericire, tocmai această independență lipsește. Cea mai mare parte a notarilor comunali trăește în mizerie și se luptă mereu cu cele mai negre gânduri. Ei sunt martirii exilați ia vieții moderne.

Inalții dignitari, cari administrează țara, trăind în comoditatea capitalei sau a orașelor mari, se gândesc oare câteodată la soarta tristă a notarilor comunali, cari de cele mai multe ori, trăind departe de orice cultură, în sate primitive, într'o izolare tristă și înegrită de gânduri materiale, duc o viață fără bucurii, fără consolare și fără nădejde?

Gheorgiu Chendi.

VIS . . .

E trecut de miezul nopții. . . Mă zvârcolesc în pat luptându-mă cu gândul, că de unde voi plăti quartirul și viptul copilului dela școală. . . plată nu am primit dinaintea Crăciunului și acum suntem în Mărțișor . . . remiza promisă pentru încassarea impozitelor doarme dusă în pulpitul vreunui funcționar dela Administrația financiară — poate drept recompenză, că am eutezat

a încassa 102% din debitul anual — . . . somnul mă încunjură și pentru a mă liniște puțin, aprind lampa, iau în mână legea pentru unificarea administrativă și cetesc. . . Mă opresc la art 366. . . Parecă cetesc prohodul notarului, al fostului conducător al comunei. . . oricât de mari ar fi fost neplăcerile și greutatele trecutului, te induioșează faptul, că stai la mormântul des-

chis al unei instituțiuni vechi, pe cât de odioasă, atât de însemnată, care a purtat atâta timp pe umerii se greutatea administrației comunaie.

Mă gândesc la notarul de ieri a teritoriilor alipite. . . Cine a fost acest notar? . . o mașină fără suflet, — zic dușmanii acestei instituții — unealtă orbă a tuturor autorizărilor; un agent electoral fără convingere . . un barbar și jupuitor al poporului.

Un muncitor fără preget — spunem noi și sei, cari ne știu aprecia, — un slujbaș fără preget, muncitor neobosit, care împunea și încassa impozite, compunea bugete și conturi de gestiune, încheia căsătorii, conducea catastru, elibera documente, făcea conscrieri și recenzăminte, să îngrija de liniște, curățenie, salubritate în comună, aplica legile și regulamentele, îndeplinea ordinele puterii centrale; era conducătorul vieții sociale și culturale — în realitate, căci pe hârtie nu avea nici un drept: era într'adevăr subordonat sau în cazul cel mai bun coordonat primarului neștiutori de carte.

Nu sunt încântat de situația juridică a fostului notar: am îndurat prea multe neajunsuri și nedreptăți, — dar î-mi trec aceste prin minte, meditănd asupra viitorului.

Aiurez . . . văd pe notarul Statutului Funcționarilor Publici și a legii pentru unificarea administrativă: pe agentul autorității centrale! . . . Funcționar independent, stabil . . . cu atribuțiuni bine determinate în lege . . . persoană de control suprapusă tuturor slujbașilor comunei . . . în mână cu puterea și autoritatea de a îndruma activitatea serviciilor comunale pe calea cea mai bună . . . scos din valurile politice . . . un funcționar de model . . .

„Școli domnule și dă-mi pașuș pe un purcel că lumină de ziua!“ — aud strigătul unui sătean, care bate cu ciomagul în ușă. Mă trezesc din aiurare, mă scol să-mi fac datoria — neplângând trecutul și . . . înșelat în viitor . . . A fost numai vis!

Un notar de pe Câmpie

Adunarea materialului pentru combaterea lipsurilor constatate la aplicarea ordonanțelor, legi și regulamente.

Cu ordinul circular No. 14/926, adresat tuturor Prefectului dispune următoarele:

Ca să și poată îndruma menirea pentru care a fost înființat consiliul legislativ are nevoie, între altele, să cunoască jurisprudența instanțelor judecătorești și acelorlalte jurisdicțiuni civile, militare, eclesiastice, etc. stabilită asupra dispozițiilor legilor țării, precum și practică extra judiciară în aplicarea acestor legi. În acest scop și pentru-că consiliul legislativ să poată avea materialul necesar pentru înlesnirea operei legislative, legea pentru organizarea consiliului legislativ, publicată în Monitorul Oficial No. 45 din 20 Februarie 1925, prescrie în anume dispozițiuni. Art. 78 din aceasta lege zice: Ministerele și serviciile publice ale Statului, județelor și comunelor, precum și acelea recunoscute de utilitate publică sunt datoare, la cererea consiliului legislativ, se trimite sau să prezinte primdelegaților datele statistice legislative, materialul și ori-ce lucrare ce posedă și care ar putea servi legiferării unei chestiuni. În acelaș scop și pentru îndeplinirea atribuțiilor de sub art. 2 toate ministerele sunt obligate în termenul ce se va stabili prin regulament a semnală anual lipsurile sau viciile de organizare constatate în practică administrativă, judecătorească sau de altă natură, transmitându-i toate rapoartele primite dela organele în sub-ordine, spre a fi ținută în seamă cu prilejul modificării legislației materiilor la cari se referă. În aplicarea acestui text de lege și pentru complectarea lui regulamentul pentru

organizarea interioară a consiliului legislativ, publicat în Monitorul Oficial No. 281 din 19 Decembrie 1925 care prin art. 122 următoarele: „Îndată după 1 Ianuarie 1926 consiliul va face interveniri necesare la toate ministerele ca să-i trimită ne'ntârziat câte un exemplar din toate legiurile și regulamentele de rezortul lor, sau să indice numărul și data monitorului oficial în care sunt publicate, dacă nu sunt scoase în broșură.“ Ministerele și toate serviciile publice sunt obligate să adune viciile și lipsurile constatate în interpretarea și aplicarea legiurilor și regulamentelor de rezortul lor, precum și toate circularile date în decursul anilor cu privire la aplicarea și interpretarea lor ca să le comunice consiliului în termen de cel mult două luni după 1 Ianuarie 1926 spre a se avea în vedere la modificările de adus legiurilor la cari se referă.“ Aducând la cunoștință Dvs-cele ce preced, am onoare a Vă ruga să binevoiți a dispune să se aducă negreșit la îndeplinire dispozițiunile art. 122 citat în termenul prescriș de 2 luni, iar rapoartele anuale de lipsurile sau viciile de organizare constatate în practică administrativă, judecătorească sau de altă natură, de care vorbește alineatul II. al Art. 78 din lege reprodus mai sus, să se trimită consiliului în termen de 30 zile, cu începere dela 15 Decembrie al fiecărui an, conform art. 31 din regulamentul pentru organizarea interioară a consiliului legislativ.

Atragem atențiunea domnilor colegi asupra rolului important ce li se asigură prin dispozi-

țiunile legii citate, rugându-vă să binevoiți a transmite un duplicat al raportului, ce veți înainta forurilor dv. superioare în baza ordinului

prezent și Prezidiului Uniunii spre a fi utilizat cu material la memoriile ce vom înainta la rândul nostru Consiliului legislativ.

Prezidiul Uniunii.

INFORMAȚIUNI.

Urmărirea și perceperea contribuțiilor publice.

La Memoriul delegațiunii Uniunii gen. a not. com. și cercuali, prezentat Ministerului Finanțelor la 18 Decembrie 1925 și publicat în No. 1 în 1 Ianuarie 1926 a revistei „Administrația română” privitor la urmărirea și perceperea contribuțiilor publice prezidiul Uniunii a primit următoarea adresa:

No. 54428 — 27 Febr. 1926

Domnule Președinte,

Referându-ne la memoriul Dv. din 18 Decembrie 1925 vă facem cunoscut că acolo unde nu sunt agenți de urmărire încasările se vor face tot de notari ca și până acum.

Director general.

Repartiția fondului comunal.

Totodată a triimit prezidiul răspuns și la memoriul înaintat de aceeași delegație, referitor la distribuirea fondului comunal, de conținutul următor:

No. 22.000 — 27 Ian. 1926.

Domnule președinte,

Ca răspuns la adresa Dv. din 19 Decemvr. 1925, avem onoare a vă aduce la cunoștință, că în prezent se lucrează la întocmirea unui proiect de lege pentru repartizarea sumelor cuvenite comunelor urbane și rurale din țară, drept cotă de fond comunal și zecimi comunale din taxa pe decaltru.

Cererea Dv. se va avea în vedere la această repartizare și imediat după terminarea lucrărilor vi se vor comunica sumele atribuite comunelor rurale din Transilvania pe județe.

Director general.

Legi, ordonanțe cu caracter adm.

Pentru alcătuirea și repartiția fondului județean și comunal.

§ I Alcătuirea fondului județean și comunal.

Art. 1. Se va înscrie anual în bugetul Statului un fond special, alcătuit și repartizat între comune, județe și Camerele profesionale, potrivit dispozițiilor din prezenta lege.

Menționăm, că în cursul timpului s'a votat legea de care se face amintire în această adresă pe care o publicăm în altă parte a Revistei.

Asemenea s'a întocmit și tabloul de repartizare a sumelor cuvenite comunelor, pe care îl vom publica în curând.

Prelungire a carnetelor de C. F. R.

Direcția generală c. f. r. a transmis eri tuturor organelor ei de control din țară următoarea circulară telegrafică: Toate carnetele de identitate ale funcționarilor și pensionarilor publici, inclusiv militari și ale membrilor familiei lor, soție și copiii minori, cum și carnetele I. O. V. și cele ale soțiilor și copiilor minor ai parlamentarilor se prelungesc până la 31 Mai 1926, fără nici o viză.

O circulară importantă a Ministerului de Interne.

Redăm mai jos circulara No. 242 din 1926 a Direcțiunii personalului și controlului din Ministerul de Interne, adresată Prefecților de județe și în care se stabilește numărul și normele de numire și activitate a notarilor depe lângă primăriile rurale.

Incontestabil, că aranjamentul de astăzi este pentru o perioadă tranzitorie, și cât de scurtă, legea și bunul mers al treburilor înțelegând ca pe viitor fiecare comuna să-și aibă notarul ei. Inconveniente de ordin financiar și graba pusă în aplicarea noii legi de modificare administrativă a impus pentru un moment posibilitatea notarului pe mai multe comune.

În ce ne privește suntem convingși de necesitatea a câte unui astfel de funcționar pentru fiecare comună și la timp ne vom spune cuvântul.

Art. 2. Acest fond va fi alcătuit din următoarele sume:

a) 33 la sută din produsul impozitului asupra consumației spiritului de cereale; din această sumă se va scadea mai întâiu 4 la sută pentru crearea unui fond destinat industrializării fructelor și 1 la sută pentru formarea unui fond de temperanță;

b) 20 la sută din produsul impozitului asupra consumației vinului;

c) 30 la sută din produsul impozitului asupra consumației oricăror rachiuri, afară de cele provenite din fructe și derivatele lor;

d) 30 la sută din produsul tuturor impozitelor pe consumația de zahăr, glucoză, produse de petrol precum și produsul impozitului de consumația pe alte articole prevăzute în legea taxelor de consumație.

Toate cotele de mai sus se vor preleva din prevederile bugetului în curs.

Art. 3. Produsul taxelor existente asupra iluminatului cu electricitate și gaz trece asupra comunelor respective, cari le va constata, așeza și încasa, potrivit legii speciale din 21 Martie 1920; o treime din acest produs se va vărsa Statului.

Art. 4. Se atribuie de asemenea comunelor, în cari se fabrică rachiuri din fructe și derivatele lor, 25 la sută din produsul impozitului pe consumația rachiurilor din fructe și derivatele lor, și 5 la sută din produsul impozitului pe consumația tuturor celorlalte feluri de rachiuri ca: coniac, lichior, etc.

Sumele rezultate în baza acestui articol, împreună cu fondul format pentru industrializarea fructelor și cu fondul de temperanță, prevăzute la art. 2 alin. a al prezentei legi, se vor vărsa la Casa de Depuneri, formând fiecare din ele câte un cont special, până ce o lege specială va hotărî modul lor de întrebuințare.

§ II

Repartizarea fondului județean și comunal.

Art. 5. Din fondul județean și comunal, alcătuit potrivit dispozițiilor art. 2 al prezentei legi, se va scădea mai întâi 5% pentru formarea unui fond de rezervă, iar restul se va repartiza astfel:

50% comunelor; 41% județelor, din care un sfert se va atribui pentru drumuri, și 9% Camerelor profesionale.

Art. 6. Dacă la încheierea exercițiului între prevederea bugetară și fondul județean și comunal rezultat din veniturile realizate se constată un excedent, se va vărsa la fondul de rezervă.

Când la încheierea exercițiului se va constata deficit, va fi acoperit din acest fond de rezervă.

Art. 7. La fiecare 5 ani, jumătate din fondul de rezervă existent se va împărți între comune, județe și Camerele profesionale, proporțional cu o cotă medie stabilită pe baza cotelor atribuite în perioada de 5 ani expirată.

Cealaltă jumătate se va păstra și adăuga mai departe la rezervele anilor următori.

Dacă această parte ar reprezenta mai mult de 25% din suma anuală a fondului județean și comunal înscrisă în buget, partea ce va depăși această limită va fi împărțită ca a doua cotă după aceleași norme.

Sumele ce se vor repartiza din rezerva de mai sus nu vor putea fi întrebuințate decât pentru lucrări de înzestrare și aceasta numai sub rezerva autorizației Consiliului de Miniștri și potrivit normelor ce se vor fixa printr'un regulament.

Fondul de rezervă se va plasa în efecte de Stat ce vor fi depuse spre păstrare la Casa de depuneri și se va administra conform regulamentului.

Art. 8. Repartizarea fondului comunal, după deducerea fondului de rezervă, pe comune și județe se va face:

1. În raport cu puterea contributivă ce se va constata după impozitele elementare și adiționale înscrise în rolurile contribuțiilor directe;

2. În raport cu cifra populației constatată după ultima statistică oficială.

În nici un caz, instituțiunile prevăzute mai sus nu vor putea primi sume inferioare celor hotărâte de legile până azi în vigoare.

La primele repartițiuni anuale se va ține seamă ca partea fiecărei administrațiuni să ajungă în mod treptat la suma ce i s'ar cuveni, potrivit cu normele arătate în acest articol.

Art. 9. Repartiția sumei înscrisă în buget se va face în fiecare an prin decret regal.

Normele de repartiție nu vor putea fi modificate decât în anul ce urmează imediat după recensământul general al contribuțiilor directe pentru veniturile impozabile ale proprietăților imobiliare sau în anul în care urmează după recensământul general al populației din întreaga țară.

Art. 10. Suma totală cuvenită Camerelor profesionale va fi proporțională cu sumele atribuite județelor respective.

Această sumă se va împărți apoi în mod egal între ele.

Art. 11. În cazul că venitul din taxele asupra spiritului de cereale nu ar mai da fondul necesar pentru acoperirea unei medii a cotelor pe baza cărora au fost alcătuite bugetele administrațiilor locale și a Camerelor profesionale în trei ani anteriori, Statul va completa lipsa cu din alte venituri ale sale dacă aceste instituțiuni nu le va putea acoperi cu mijloace proprii.

Art. 12. Administrarea fondului județean și comunal se va face de către Ministerul Finanțelor, direcțiunea contribuțiilor, iar rezerva formată din acest fond se va împărți de către Ministerul Finanțelor în acord cu departamentele de cari depind administrațiile locale și profesionale, conform legii de față și regulamentului ei.

§ III

Dispozițiuni tranzitorii.

Art. 13. Pentru anul în curs se vor da județelor și comunelor din ținuturile liberate cotele îndoite în

raport cu populația față de cele ce sunt atribuite celor din vechiul teritoriu.

În afară de aceasta, pentru acoperirea cheltuelilor necesare instalării și funcționării serviciilor, conform noii legi administrative, se va da fiecărui județ din Bucovina câte 500.000 lei, iar județelor Caraș, Satu Mare, Târnava Mică, Alba și Caliacra câte 1.000.000 lei.

Plata cotelor și alocațiilor de mai sus se va lua din suma rămasă disponibilă la art. respectiv din bugetul anului 1925.

Art. 14. Prin derogare dela art. 5 al legii de față, în anul acesta, excedentul ce ar rezulta din veniturile realizate față de prevederile bugetare va servi mai întâiu la acoperirea sporului de cheltueli necesar aplicării legii pentru unificarea administrativă în județele ale căror bugete pe anul în curs au fost întocmite, ținându-se seamă de aceste sporuri; restul se va trece la fondul de rezervă comunal și județean.

Art. 15. Orice dispozițiuni de legi și regulamente contrarii celor de față sunt și rămân abrogate.

Ministrul finanțelor, VINTILĂ I. BRĂTIANU.

Expunere de motive.

Noua lege administrativă este chemată să dea comunelor și județelor atribuțiuni tot mai numeroase și deci trebuie să se asigure și mijloacele materiale pentru a le putea aduce la îndeplinire.

Aceste mijloace materiale, în proporția nevoilor locale, nu trebuie să depășească puterea contributivă a cetățeanului chemat a da partea sa și pentru nevoile de interes general.

Legiuirile cari stabileau veniturile trebuitoare vieții locale însă erau cu totul osebite în diferitele părți ale țării.

În ținuturile de peste munți, caracteristica era o pronunțată autonomie financiară dată comunei prin legea dela 1862, care însă din lipsa unei mai înaintate pregătiri cetățenești în treburile publice, a avut ca urmare că sarcinile impuse pentru interesele locale — așa numite aruncuri — să fie într'o vădită disproporție cu celelate pentru interesele generale și nu rare ori să depășească puterea contributivă a cetățeanului.

Această situație contrasta cu cea din Besarabia, unde comuna nu avea nici un izvor de venituri proprii și se mulțumea cu redusele mijloace puse la îndemână de instituția zemstvelor, cari mijloace abia acopereau plata câtorva slujitori locali.

Între acestea era sistemul din țara mună, care căuta să țină oare cum cumpăna între veniturile comunelor și județelor și cele luate de către Stat cu o vădită înclinare pentru ocrotirea celui din urmă.

În ea atare toate își trăgeau veniturile din aceeași bază de impunere.

Partea comunelor și județelor era așa numitele zecimi socotite asupra dreptului Statului și a căror cotă

maximă era de 5 pentru comune și de 3 la județe, legea din 3 Aprilie 1884

Osebit o cotă-parte din totalul taxelor de consumație, care în urma decretului-lege No. 2278/920 reprezintă pentru comunele urbane lei 66.013 620, pentru cele rurale lei 27,944.736, iar partea județelor 38,229.835 lei, din care 16,327 880 lei atribuite pentru drumuri.

Erau încă impozitele locale a căror existență se întemeia pe serviciile aduse cetățeanului și cari de obicei acoperea cheltuelile

Această diversitate de legiuiri cari pun la îndemână mijloace materiale cu totul diferite, făcea ca viața locală, în totalitatea ei, să nu se desvolte de o potrivă și armonic în tot cuprinsul țării și deci să nu fie într'o perfectă concordanță cu interesele generale.

Inceputul pentru înlăturarea unei atari stări s'a făcut în 1923 de legea contribuțiilor directe, care a dat și comunelor și județelor venituri proporționale cu puterea contributivă locală, care de altfel exprimă nevoile vieții locale.

Cu legea de față se face un pas înainte; în viitor comunele și județele din ținuturile alipite vor avea partea lor din veniturile taxelor de consumație la cari până aici aproape nu participau.

În anii 1920—1925 s'a dat acestor comune urbane abia lei 8,944.000 anual.

În țara mună aceste cote din taxele de consumație pentru comune reprezentau echivalentul încasărilor din vechile accize desființate în 1903 prin legea fondului comunal, iar pentru județe înlocuirea zecimilor ce se lua la dreptul fix al licenței, desființat prin legea din 1912 și înlocuit cu taxa pe decalitr.

Situația în noile ținuturi era următoarea:

În Ardeal comunele urbane percepeau taxa de consumație pe spirit, lichioruri, ape minerale, vin și carne.

Aceste două din urmă în 1886 au fost răscumperate de Stat.

În Besarabia, pe temeiul legilor din 1871 și 1874, comunele urbane făceau încasări de taxe pe vin, bere, spirtoase și rachiuri până la 1 Iulie 1894; totdeodată cu introducerea monopolului, aceste drepturi au fost trecute Statului, dând în schimb o subvenție anuală în proporția încasărilor pe ultimii ani.

În Bucovina, orașele percepeau taxe asupra băuturilor spirtoase, vinului și berei cu modalitatea că veniturile din taxele pe bere se vărsau în cassa Dietei, care în urmă le repartizau orașelor în proporția consumației locale.

Legea pentru unificarea taxelor de consumație din 21 Martie 1920, a ridicat dreptul încasării acestor taxe, trecându-le Statului, iar drept echivalent s'a dat comunelor urbane din ținuturile alipite lei 8.944.000 anual

Această sumă însă nu corespundea nici nevoilor

lor și nu era nici în proporția taxelor de consumație ce ar fi putut încasa ele însăși.

Atât privește județele, cari în unele părți — Transilvania — aveau subvenții în virtutea legii din 1893, iar în Basarabia percepeau aditionale asupra taxelor de brevet, n'au primit compensații schimbul încetării acestor venituri.

Însăș cotele existente pentru comunele și județele din țara noastră nu mai corespund unei drepte repartitii, ele având ca bază puterea contribuitoare din 1913/914.

Aceeaș stare este și pentru Camerele profesionale.

Era dar neapărată nevoie de o nouă repartitie care să fie în raport cu populația și cu puterea contributivă actuală și în această repartitie să între — în aceleași condițiuni — și comunele și județele din întreaga țară.

Am crezut că regularea aceastei chestiuni să se facă prin revenire la principiile sănătoase ale legii E. Costinescu din 1903, care odată cu suprimarea accizelor a înființat și fondul comunal; iar pentru a asigura stabilitatea veniturilor și a înlesni urmărirea lor, a prevăzut dispozițiunea ca împlinirea impozitelor pe articolele de consumație să se facă de Stat la locul de producție și la introducerea lor în țară, atribuind apoi o parte în raport cu nevoile administrațiilor locale.

Aceeaș lege a creat fondul de rezervă comunal, care prin împărțirea lui între comune la fiecare cinci ani le da puțința a se folosi de creșterea veniturilor și a face lucrări de înzestrare mai de seamă.

Acest fond desființat prin decretul-lege No. 2.278/920 se reînființează.

În ce privește fondul județean și comunal prevăzut la art. I al legii cu destinația de a fi repartizat administrațiilor locale, se alcătuește din cote părți luate din taxele asupra cărora înainte vreme în general aveau dreptul de încasări comunele și județele.

Intemeindu-ne pe veniturile realizate în anii anteriori, fondul anual de repartizat va fi în mediu de lei 45.000.000.

În primul rând, din totalitatea acestor sume se va lua 5 la sută pentru formarea așa numitului fond de rezervă, care la fiecare 5 ani în urma acoperirii deficitelor ce ar fi, se va distribui tuturor administrațiilor locale și va servi pentru lucrări de înzestrare mai însemnate.

Legea din 1903 atribuia acest fond de rezervă numai comunelor și astfel le da puțința a beneficia de creșterea veniturilor din taxele de consumație a căror împlinire o trecea Statului.

Astăzi e situația e alta.

În 1912 dreptul Statului pentru vânzarea băuturilor spirtoase, care era un drept fix, a fost desființat și înlocuit cu o taxă pe decaltru.

Asupra acestei taxe fixe, atât județele cât și Camerele de comerț aveau drepturi aditionale, în schimbul cărora, în urma desființării lor, li s'au atribuit cote-părți

din încasările taxelor pe decaltru, egale cu veniturile lor din aditionalele arătate realizate în ultimul an 1911.

Prin aceasta însă nu li se da puțința a beneficia și de creșterea ce a urmat în aceste venituri, care astfel rămânea toată în folosul Statului.

Actualmente prin repartizarea fondului de rezervă între toate administrațiile locale această inegalitate încetează.

În trecut partea ce ținuturile liberate o primea din fondul județean și comunal era cu totul redusă — lei 8.944.000 — ; ca atare pentru anul în curs ca o dreaptă compensație li s'a atribuit o cotaparte îndoită față cu cele date comunelor și județelor din vechiul teritoriu.

Totdeauna legea pentru unificarea administrativă schimbând reședințele unora din județe, ceea ce aduce cheltueli excepționale pentru instalarea și începerea funcționării serviciilor, li s'a atribuit în anul acesta sumele necesare.

Și urmărind ideea că pe măsura puținței impozitelor cu caracter local să fie atribuite acoperirii nevoilor locale, taxele pe iluminatului cu electricitate și gaz în mare parte au fost trecute comunelor, dreptul Statului restrângându-l la o treime.

Aceeaș considerațiune a făcut ca taxele asupra rachiurilor din fructe și derivatele lor să fie lăsate în folosul comunelor unde are loc fabricațiunea.

Legea de față între altele urmărește continuitatea activității locale prin asigurarea mijloacelor materiale ce i-ar pune la îndemână.

Pentru aceasta s'a prevăzut că, dacă punerea în aplicare a actualului proiect de lege asupra băuturilor alcoolice, a cărui tendință e scoaterea spiritului din consumație, ca băutură, ar aduce o micșorare a încasărilor din taxele asupra spiritului din cereale, care este unul dintre veniturile de seamă ce alimentează fondul județean și comunal, lipsa va fi acoperită din crearea altor venituri, bine înțeles dacă instituțiile locale nu le vor putea acoperi cu mijloace proprii.

Și tot în vederea noului regim al alcoolului, care dă îndrumarea către industrializarea fructelor și temperanță s'a asigurat de acum formarea fondurilor necesare, cari deocamdată vor fi depuse la Cassa de depuneri.

Această mai dreaptă repartitie înfăptuită de legea prezentată constituie o nouă etapă în coordonarea trebuitoare la toate ramurile de activitate și va da, prin sporirea mijloacelor, puțința ca în tot cuprinsul țării activitatea locală să fie cât mai mare.

Ministrul finanțelor, VINTILĂ I. BRĂTIANU.

Numirea, mutarea și înaintarea notarilor și secretarilor de plăși. Formarea și conservarea cazierelor acestor două categorii de funcționari.

Publicăm mai jos două importante decizii ale Ministerului de interne, cari stabilesc noi norme pri-

vitoare la numirea, mutarea și propunerile de înaintare ale notarilor comunelor rurale și secretarilor de plăși.

DECIZIUNE

Noi, Ministru secretar de Stat la departamentul de interne.

Având în vedere dispozițiunile art. 368 din legea pentru unificarea administrativă, care stabilește că notarul comunei rurale se numește de prefect dintre candidați cari întrunesc condițiunile prevăzute în suscitatul articol, precum și în art. 267, din aceeași lege;

Având în vedere și dispozițiunile alin. II ale art. 359 din aceeași lege, din care rezultă că secretarii de plasă sunt asimilați în totul notarilor;

Considerând că atât notarul cât și secretarul de plasă, fiind funcționari de Stat, asupra numirii lor urmează, a se lua, în prealabil conform art. 39 din legea pentru statutul funcționarilor publici și art. 72 din regulamentul de aplicare al acestei legi, — avizul comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări, ce funcționează pe lângă Ministerul de interne;

Considerând că îndeplinirea acestei dispozițiuni legale întâmpină în aplicare greutăți, din cauza întârzierii inevitabile cu care se dau avizele, intrucât comisiunea, funcționând în București, propunerea de numire trebuie trimisă de prefectură la Minister, care trebuie să o prezinte comisiunii, iar avizul acesteia trebuie comunicat apoi prefecturei;

Considerând că prima condițiune a unui bune administrațiuni este soluționarea fără întârziere a lucrărilor;

Considerând că legiuitorul unificării administrative a fost călăuzit de acest principiu, când a stabilit, prin art. 368 suscitată, că numirea notarului se face de prefect;

Având în vedere și dispozițiunile al. VII ale art. 72 din regulamentul legii pentru statutul funcționarilor publici, care stabilește că „pentru serviciile exterioare

Ministerele vor putea constitui și subcomisiuni, compuse din funcționarii superiori, conducători ai acestor servicii și din inspectorii circumscripției”;

Pentru toate aceste motive,

DECIDEM :

Art. 1. Se institue, pe lângă fiecare prefectură de județ, câte o subcomisiune pentru propuneri de numiri și înaintări, compusă din :

- a) Inspectorul general administrativ, în circumscripțiunea căruia cade județul;
- b) Prefectul județului;
- c) Subprefectul județului;
- d) Pretorul plășii în compunerea căreia cade municipiul sau orașul de ședința al județului.

Comisiunea va fi prezidată de inspectorul general administrativ, iar în absența sa, de prefectul județului.

Art. 2. Subcomisiunea prevăzută la art. 1 al deciziunii de față va avea următoarele atribuțiuni :

1. Își va da avizul asupra propunerii de numiri a notarilor rurale și secretarilor de plasă, a reprimării în aceste funcțiuni a celor lăsați în disponibilitate conform art. 56 din legea statutului funcționarilor publici, cum și a celor demisionați și cari întrunesc condițiunile art. 65 din aceeași lege;

2. Își va da avizul asupra mutării, în interes de serviciu, a funcționarilor sus arătați;

3. Va face comisiunii centrale dela Minister, conform art. 85 din regulamentul pentru aplicarea legii statutului, propunerile de înaintări ale funcționarilor de Stat din serviciile exterioare ale Ministerului din județul respectiv, afară de funcționari polițienesci.

3. Directorul personalului și controlului, este însărcinat cu executarea acestei deciziuni.

p. Ministru,
(ss) H. Banescu.

Director
(s-) T. C. Marinescu.

No. 919/P din 26 Ianuarie 1926.

Rezumate de Jurisprudențe.

după „Ardealul Juridic“

Tribunale.

Fotograf; dacă aceasta profesiune este o industrie sau o meserie? Evacuare? Profesiunea unui fotograf are conform naturii acestei profesiuni un dublu caracter de industrie și de meserie; caracterul de industrie primează însă asupra aceluia de meserie; pentru-că rolul principal în aceasta profesiune este ținut de aparate și de anumite substanțe de a căror perfecțiune depinde în primul rând succesul fotografului; de aceea în primul loc o fotografie nu poate fi produsul unei minți omenesci, ci este produsul unui aparat; numai în rol cu totul secundar apare la fotograf și caracterul de me-

seriaș, însă practica acestuia, meșteșugul și abilitatea lui, intervine numai după produsul aparatului, desăvârșind acest produs, dându-i poate o mai pronunțată expresie, fără însă a putea modifica imaginea, adică ceea ce este principal într-o fotografie dar care e produsul aparatului.

Deci ținând seamă de caracterul principal al artei fotografice vom considera ca o industrie aceasta artă și atunci referindu-ne la legea chiriilor din 1924 un fotograf conf. art. 2 locuind o diviziune a imobilului în care imobil se află atelierul fotografic și care locuință fiind în strânsă legătură cu acest atelier, nu poate în-

voca beneficiul de prelungire prevăzut de art. 1 din lege chiar dacă a pus la dispoziția proprietarului atelierul, pentru-că art. 2 arată că nu pot fi considerate ca locuințe imobilele sau diviziunile de ori ce categorii.

(Tribunalul Hunedoara Secția II-a Sentința No. C. a. 278/1929 din 8 Februarie 1926. Pres. și redactor Lasca Spoială.

* * *

Minorul invinuit de vagabondaj se internează într'un institut de asistență socială, cu autorizația justiției, fără a se pronunța în contra sa sentință condamnatoare. Încheierea de autorizare trebuie motivată pe lipsă de domiciliu și abandonarea casei părintești. Minor vagabond, Art. 18 din l. p. înfrânarea vagabondajului. Dispozitiv. Acuzatul L. Alex. de ani 14, de religie greco-catolic, născut în Brașov, fără domiciliu stabil cetățean român, este vinovat de contravenție la legea vagabondajului prev. de art. 18 și calificat Conf. aceluiaș articol; săvârșit prin aceia că umbla vagabond prin diferite orașe, fără rost.

Pentru aceasta Tribunalul ordonă ca acuzatul L. Alexandru, în baza art. 18 din legea pentru înfrânarea vagabondajului să fie trimis Institutului de asistență socială din București.

În fine Tribunalul în baza art. 494 p. p. ordonă ca sentința să fie comunicată Parchetului după ce va rămâne definitivă, pentru a lua măsuri în privința internării inculpatului

Motive. Din procesul-verbal al desbaterii principale Tribunalul a stabilit următoarea stare de fapt:

Acuzatul L. Alex. a fugit vagabondând fără ocupație. Afirmă că stă cu fratele său în Str. Neagră, însă din arătările făcute de Poliția Brașov s'a constatat că contravenientul n'are domiciliu și ocupație.

Facta lui constituie vagabondaj.

Astfel fiind că a fost găsit vinovat pentru acest fapt și s'a dispus trimiterea lui la institutul de asistență socială pentru corijarea lui. (Trib. Brașov Sent. No. din 19 Dec. 1925. Pres. Purdilă C. J. No. 1/926)

Represiunea vagabondajului a fost viu discutată în toate țările și în toate timpurile. Unii au susținut că vagabondajul trebuie prevenit iar nu pedepsit, și că urmărirea vagabonzilor ar constitui o gravă atingere aduse libertății individuale, întrucât vagabondul nu violează nici un drept determinat al societății, nevătmând nici proprietatea și nici persoana altuia.

Legiuitorul român prin art. 217 și urm. nu consideră vagabondajul, propriu zis, ca un delict și de aceea justiția n'are altceva de făcut decât să declare pe un individ vagabond, fără însă a-l condamna și la o pedeapsă în sensul pedepselor prevăzute de codul penal (Cas. II 656—1898 B. p. 1231).

Alții au susținut din contră, că cel mai de temut inamic al societății organizate este vagabondul, întrucât el neposedând nimic, n'are nimic de conservat, și că prin urmare e înclinat a deveni un periculos infractor.

Însuș Victor Hugo o spune: „Le crime de l'homme commence au vagabondage de l'enfance”.

Noua lege pentru înfrânarea vagabondajului drept delict,

însă face o justă distincție între represiunea vagabondului: om matur și copil minor.

Până la etatea de 10 ani copilul nu poate fi considerat vagabond; dela 10—18 ani el poate fi declarat vagabond însă nu prin sentință judecătorească, art. 23 din menționata lege spune că minorul de 15 ani se internează într'un institut de asistență socială cu autorizația poliției.

Această autorizație cată a se da printr'o încheiere motivată de Tribunalul respectiv.

Legiuitorul din 1920, în expunerea de motive a legii de mai sus, o spune clar: „în ce privește pe minori am evitat a admite pronunțarea de condamnățiuni, pentru că ele să nu aibă, pentru totdeauna, influență vătămătoare asupra carierei copiilor”.

Care sunt elementele esențiale ale delictului de vagabondaj?

Delictul de vagabondaj trebuie să întrunească în mod simultan și cumulativ trei condițiuni negative:

1. Lipsa de domiciliu stabil.

2. Lipsa de mijloace de hrană și existență.

3. Lipsa unei profesiuni sau meșteșug, deși ar avea mijloace și putința de a o face.

Domiciliul minorului este prezumat de codul civil că ar fi la casa părintească. Doctrina și jurisprudența au stabilit în mod unanim, că prin domiciliu se înțelege o locuință reală și efectivă, iar nu un domiciliu legal stabilit de C. Civ., care poate fi fictiv (Clanche IV. 301, Chauvean et Héli III. 1097).

Un minor deci poate deveni vagabond dacă se constată că el a abandonat locuința părintească pentru a duce o viață rătăcită (Dalloz. 1867 I. 48).

În ceea ce privește celelalte elemente constitutive ale delictului de vagabondaj, este dela sine înțeles, că ele sunt inerente vârstei fragede ale unui copil între 10—18 ani, și anume că un atare minor nu poate avea o profesiune etc.

În consecință: Tribunalul trebuia, în ceea ce privește forma, să fie constituit din trei judecători (art. 17), să fie autorizat internarea minorului în chestiune printr'o încheiere; iar în fond să motiveze existența condițiilor mai sus expuse, și să precizeze, conf. art. 23 din lege, până la ce dată se face internarea: până la majoritate, până la căsătorie sau numai până la intrarea în armată.

Părerea noastră este că nu există, în codul penal vre-un delict, care să fie atât de delicat constituit și care să fie atât de greu de stabilit, solicitând judecătorilor atâta perspicacitate, prudență și chibzuială.

Este în discuțiune libertatea unor fel de oameni, așa zișii vagabonzi, cari găsesc veracitatea vieții în plăcerea de a cutreiera orașele și chiar țările, fără a vătăma pe semenul său.

* * *

Testament verbal. Condițiunile de valabilitate. Art. 15 al legii XVI, din anul 1876. În principiu testamentele sunt acte solemne și potrivit legii sunt valabile numai cu îndeplinirea precisă a tuturor formalităților și condițiunilor de formă și de fond impuse de lege.

Așa potrivit art. 15 al legii XVI din 1876, pentru valabilitatea testamentului verbal se cere ca testatorul să facă declarațiunea într'un mod priceput, cu voce tare în cuprinsul întreg, iar nu prin a răspunde cu da sau nu la întrebările adresate lui.

Că tot art. 15 al legii amintite prelinzând ca testamentul verbal să se facă în prezența a 4 martori cari pricep limba întrebuițată de testator, din această dis-

poziție a legii riese evident intențiunea leginitorului că martorii testamentari trebuie să audă și să priceapă textul testamentului ceea ce în speță nu e dovedit, deoarece o parte din martori s'au convins ce declarațiune a făcut testatorul.

Că astfel fiind, este evident că cerințele legii în privința predării testamentului verbal, nu s'a observat de testator, această neobservare fiind indiferent dacă s'a făcut de testator din voia sa, — sau după cum arată în speță martorii, că a fost incapabil de a-și declara conform legii voința sa ultimă (Sent. Curtea de Apel Tg.-Mureș No. C. I. 1577 II—1924. Președ. A. Bersan. C. J. I/926).

* * *

Testamentei verbal-Condițiunile cerute pentru valabilitate. Art. 15 și 16 al legii XVI./1876. Când pot avea drept rudele testatorului la cele dispuse în favoarea lor prin testament. Art. 9 al legii XVI./1876. Potrivit art. 15 al legii XVI. din 1876 pentru valitatea testamentului privat verbal e necesar prezența a patru martori, cari înțeleg limba folosită de testator; că testatorul trebuie să predea declarațiunea sa înaintea martorilor în mod inteligibil și în toată extensiunea sa, cu viu grai, iar nu prin aprobare sau negare și trebuie să enunțe că declarațiunea făcută de dânsul dorește a se considera de testament verbal, iar testamentarea verbală să se termine cu sfârșitul declarațiunii testatorului.

II. Iar potrivit art. 16 al aceleiași legi, dispozițiunile art. 2, 3 și 9 sunt a se aplica și la testamentele verbale.

III. Deși pentru valabilitatea unui testament verbal, atât doctrina cât și jurisprudența sunt unanime în a recunoaște că declarațiunea testatorului că aceasta este testamentul său verbal, — nu se cere a fi făcută sub forma sacramentală arătată de text (art. 15), însă în orice caz pretinde ca testatorul să facă o astfel de declarațiune din care să reiasă în mod explicit că în adevăr aceasta este ultima sa voință.

Așa când, ca în speță testatorul și-a manifestat dorința sa că voiește să facă rânduială cu averea sa, ca după moarte să nu mai fie ceartă între erezi și chiar a arătat cum urmează a se face împărțeala averei între moștenitori, dar (testatorul) n'a făcut ulterior, ca o întărire a celor spuse anterior, declarațiunea cerută de lege din care să reiasă lămurit că aceasta o consideră ca testamentul său verbal, și procedând astfel a călcat regulile formale prescise de art. 15 al legii XVI. din 1876 și deci testamentul făcut este nevalabil. (Curtea de Apel Tg.-Mureș n. c. I. 1723/924 pres. A. Bersan. C. J. I./926).

* * *

Testament verbal. Dacă e necesar întrebunțarea de cuvinte sacramentale. Nu e valabilă ca testament declarațiunea făcută incidental, fără formule de seriozi-

tate și solemnitate. Legea XVI. din 1876 nu cere pentru validitatea unui testament întrebunțarea de cuvinte sacramentale. Deci nu este motiv de invalidarea unui testament atunci când testatorul a întrebunțat cuvântul „las“ în loc de „testez“; condițiunea esențială în această privință este numai ca din cuvintele întrebunțate să reiasă în mod neîndoelnic ceia ce defuncta a voit să facă dispozițiuni pentru caz de moarte; sau cuvântul „las“ când se face un act testamentar, în limba română acoperă în totul noțiunea de a testa.

Nu poate fi valabilă ca testament verbal declarațiunea de ultimă voință făcută de o persoană, atunci când aceasta nu s'a făcut anume în scopul de a se face un testament verbal, ci când declarațiunea se face numai incidental — adică cu ocazia împărțirii religioase — când soțul beneficiar, a întreat-o: „dar averea cui o lași“, la care defuncta a răspuns că dânsului (adică soțului) O astfel de declarațiune lipsindu-i și seriozitatea și solemnitatea cerută de lege, nu poate fi primită ca un testament valabil. (Sentința No. 1955/925 a Curții de Ape din Cluj. Președinte d-l Ion Papp: raportor d-l consilier Minea Popescu)

* * *

Chirii. Alegerea de domiciliu. Dacă indicarea numai a orașului e suficientă. Art. 29 din legea chiriilor. În conform cu art. 29 din legea chiriilor partea care face apel trebuie să și aleagă un domiciliu în orașul de reședință a instanței unde are a se judeca procesul. Nerespectarea acestei obligațiuni a legii este prevăzută cu sancțiunea anulării apelațiunii.

Cuvintele trecute de apelant pe rubrul apelului „apelul reclamantului X domiciliat în Cluj“ după aprecierea Curții nu indică domiciliul reclamantului în sensul art. 29, deoarece Clujul fiind un oraș mare, este necesar a se arăta strada și numărul casei unde și-a ales domiciliul. (Deciziunea No. 1576/925 a Curții de Apel, Cluj, Președinte d-l Ion Papp, raportul d-l Consilier G. Minea Popescu.)

* * *

Prescripție. Uzucapiunea stabulară dintre părți. Art. 1467. c. c. a. și art. 149 și 150 din Regulamentul cărții funduare. Este unul dintre principiile fundamentale ale cărților funduare acela, ca față de persoanele cari se află într'un raport de drept personal (obligational) înscrierea în cartea funduară, are aici un efect specificat și nu modifică de loc raporturile lor personale în baza cărora trebuiesc judecate drepturile și obligațiunile lor, numai față de terțe persoane (fiind în același timp și de bună credință). cari nu sunt în vreun raport personal creiază înscrierea în cartea funduară o situație juridică, care trebuie judecată neapărat în baza stării de fapt înscrisă în cartea funduară.

Potrivit principiului de mai sus și în conformitate cu dispozițiile art. 149 și 150 din Reg. car. funduare atât doctrina cât și jurisprudența au interpretat art. 1467 din cod. civ. austriac în totdeauna așa ca în situ-

așiunea de drept numită „uzucapiune stabulară“ nu există decât în favoarea terțelor persoane de bună credință.

Din compararea textelor art. 149 și 150 din R. c. f. reese în mod hotărât, că dacă este vorba de persoane directe, cari au câștigat drepturi nemijlocit prin intabulațiunea, a cărei radiere se cere, deci sunt în raport personal cu fostul proprietar tabular, atunci sunt a se aplica normele generale ale cod. civ. în privința uzucapiunii, adică prescripțiunii, iar dacă este vorba de terțe persoane cari și-au dobândit drepturi întretimp dela achizitorul direct, atunci prescripțiunea este de 3 ani, adică cea din art. 1467 C. c. a. (Sentința No. 1530/935 a Curței de Apel din Cluj. Președinte d-l Ion Papp, raportor d-l consilier Kerner.

* * *

Ordonanța 4420/918. Contractul încheiat în baza acestei ordonanțe. Face dovadă față de toți cei interesați la aplicarea lui. Atunci când un contract de vîndere cumpărare este încheiat sub imperiul ordonanțe No. 4420/918 M. E. a cărei dispozițiuni fiind de ordine publică — el poate fi invocat de oricine are interes de aplicarea lui. Deci când într'un astfel de contract este menționat că cumpărător X, nu se poate susține că nu acesta este cumpărătorul și că de fapt ar fi un altul. (Sentința No. 1456/925 a Curței de Apel din Cluj. Președinte d-l Ion Papp, raportor d-l consilier Kerner.)

* * *

Interdicțiunea dreptului de instreinare și de grevare a unei proprietăți. Dacă mai este admisibil în urmă

votărei constituției? Dreptul de a putea impune cuiva interdicțiunea de instreinare și însărcinare a unei proprietăți nu este prevăzut nici de codul civil austriac care în art. 354 garantează libera voință de a dispune de substanță și folosul proprietății, și nici de altă lege în afară codului civil.

Este drept ca după practică veche, consfințită întru câtva și prin hotărîrea No. 74 a Curiei Maghiare data în secțiuni unite, o astfel de interdicțiune se putea înscrie în C. F. ca o restricțiune a dreptului de a dispune liber despre proprietate, totuși aceasta practica care a fost urmarea vechii concepțiuni a dreptului de proprietate și care tindea ca bunurile să fie conservate în o anumită familie, astăzi în urma votărei constituției care garantează libertatea proprietății, a liberei ei circulațiuni și care a desființat privilegiile de familie, această prohibițiune nu mai poate fi admisă, mai ales că prin art. 137 din constituție se arată lămurit că din ziua promulgării constituției de și codicile și legile existente din diferitele părți ale statului până la revizuirea lor rămân în vigoare, sunt însă desființate acele dispozițiuni din legi, decrete, regulamente și ori ce alte acte contrării celor înscrise în constituție.

Interdicțiunea de instreinare și grevare fiind deci contrare principiului înscris în constituție care garantează libertatea proprietății nu poate căpăta nici o sancțiune și deci tribunalul nu a putut admite cererea de intabulare a acestei restricțiuni

(Decisia No. G. a. 188/1926 din 28 Ianuarie 1926 a Trib. Hunedoara S. II. pres și redactor Lascar Spoială.)

PUBLICAȚIUNI.

No. 350 adm. 1926

Notarul comunelor Remetealuncă Rachita și Ierșnic

Publicațiune

Dreptul de vînat a comunelor Remetealuncă Rachita și Ierșnic se va arenda prin licitație publică verbală în zilele de mai jos la primăriile comunelor pe timp de 6 ani începând dela 1. Maiu 1926. până la 30. Aprilie 1932. s. a.

Teritoriul comunei Remetealuncă la 20. Aprilie 1926 a. m. 3 ore.

Prețul de strigare 150 Lei. — anual —

Teritoriul comunei Rachita la 20 Aprilie 1926 p. m

Prețul de strigare 250 Lei. — anual —

Teritoriul comunei Ierșnic la 21 Aprilie 1926 a. m. 9 ore.

Prețul de strigare 50 Lei. — anual —

Concurenții vor avea să depună la mâna primăriei la începerea licitației un vadiu de 10 %

Condițiunile de licitație se pot vede în biroul notarial din Remetealuncă în orele ofici-oasi.

Doritorii de a concura la licitație sunt obligați a prezenta autorizația prescrisă de art. 13 din Legea Vînatului.

Dat la Remetealuncă, la 20 Martie 1926.

Notarul comunelor

Remetealuncă, Rachita și Ierșnic

Horn Alexandru scrietor comunal dom Vârșandul-vechiu, jud. Arad în etate de 26 ani, cu praxa de 10 ani r. cath. cu 4 civile, conduce o cancelarie singur, vorbește românește, nemțește și ungurește și în scris caută un post unde i-și poate asigura existența.

Concurs

Caut subnotar diplomat cu praxă, vărsat în agendele notariale.

Salariu 2500 Lei lunar și vipt gratis

Cari dorește a ocupa acest post, vor trimite actele subsemnatului spre a-i exopera numirea. Sunt preferiți cari se prezintă în persoană cu toate actele în regulă. Locul și poate ocupa imediat.

Balinț 6/I 1926

Notar Balinț
(Jud. Severin)

Publicațiune

Practicant cu praxa mai mult decât 2 ani și capabil de a conduce birou notarial mare, posedă limba Română și Maghiară, sunt necăsătorit și subloc. de rezervă. Ofertele rog a se trimite pe adresa:

Balogh Ștefan student în drept, *Gârceiu județul Sălaj.*

No. 75-1926 adm.

Primăria comunală Coșna

Publicațiune de licitație

Noi subsemnata primărie comunală pe baza încredințării reprezentanțelor comunale — prin scesta publicăm esarendarea ferăstrăului comunal împreună cu moara țărănească cu 1 piatră și piuă — la cari mai aparține 1 cameră, și 1 magazie de cereale etc, pe durata de 5. adică: cinci ani; socotind dela data încheierii contractului de arândăie.

Esarendarea se va face prin licitațiunea publică — cu ofertă închisă — care se va ținea în oficiul notarial din comuna Coșna, la data de 18 Aprilie 1926 la ora 10 a. m.

Prețul de strigare al arândei anua e este 25.000 Lei. — Vadiul 5.000 de Lei.

Condițiunile, de licitație sunt cele cuprinse în art 72—33 din Legea asupra contabilității publice cum și condițiunile contractuale, care se pot vedea la oficiul notarial.

În caz de nerevșită licitația II-a va avea loc tot aci-la data de 9. Maiu 1926 orele 10 am.

Primăria comuna Coșna, la 15 Martie 1926

Notar comunal:
ss. Adalbert Luca

Primar comunal;
ss. Jacob Mitrofan

No. 125/1926

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 18 Apr. ora 2 p. m se va ținea licitație publică în localul primăriei pentru darea în arândă dreptul de vamă a târgului de țară pe termen de 3 ani.

Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—83 oin legea contab publice.

Prețul de strigare 160,000 Lei. Vadiu 10%.

Informațiunile de licitație se pot lua la primăria comunală.

Cetatea de baltă, la 21 Martie 1926

N. Bodoșea
primar com.

Eröss
notar com

Notar diplomat al Școalei de notar Făgăraș cu praxă de 5 ani, necăsătorit, de naționalitate evreu posedând limba română maghiară germană, deplin vărsat în toate agendele notariale, caută un post de notar, eventual de subnotar

Rog oferte cu condițiunile de salariu pe adresa: *Notariatul Beica de jos, jud Mureș.*

Publicațiune

În conformitate cu dispozițiunile art. 8—14 din L. P. V. și reglementarea vânătoare, se aduce la cunoștință generale, că teritoriul de vânat a comunei Stejeriș (Cârceada) să va da în arândă prin licitație publică pe timp de 10 ani începând la 1 Oct. 1926—30 Sept. 1936.

Ziua licitației este 13 Iulie a c, orele 9. a. m. Licitația să va ținea în localul primăriei comunale Stejeriș.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notariatului cercual Măhăceni.

Stejeriș, la 9 Martie 1926

Vasile Crișan
notar

Nagy Blazius
primar

Practicant cu praxă de mai mulți ani și capabil de a conduce notariatul, caut un post la careva notariat. Posed limba română, germană și maghiară. Fiind necăsătorit, fără vipt și locuință nu pot merge. Ofertele rog a le trimite pe adresa: *Iosif Kormos* locuitor la Văd. lui Bela Dézsi, Târgu-Mureș, Str. Gen. Drăgălina 10.